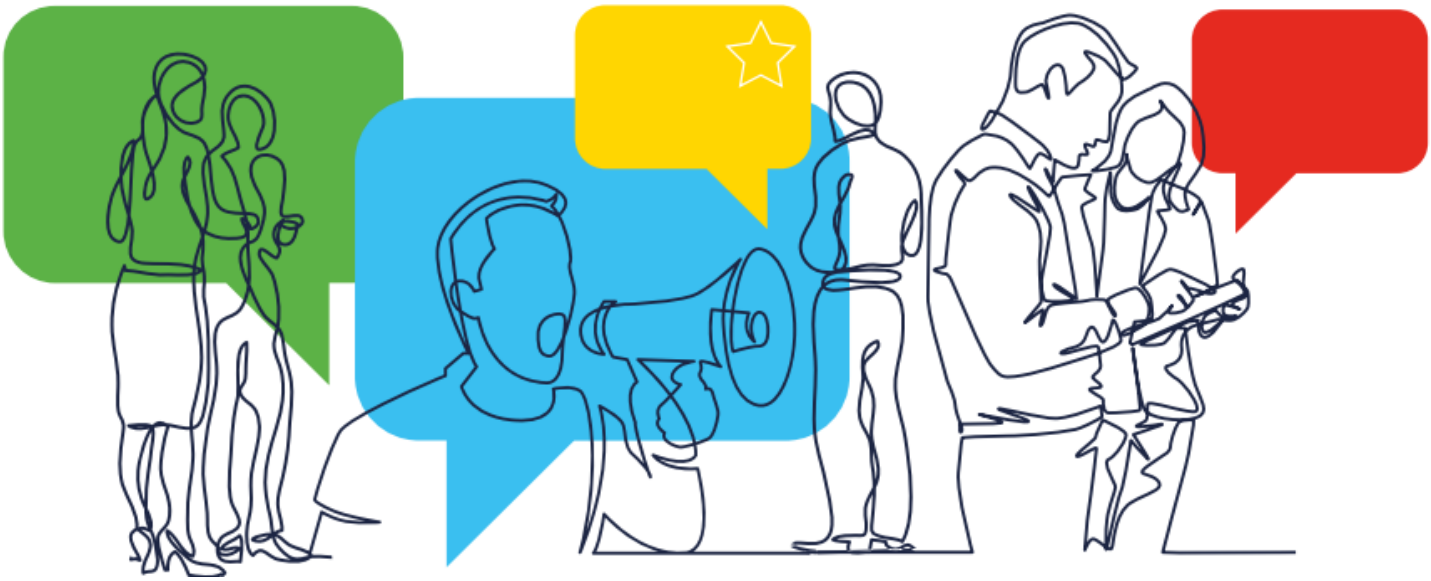
LEARN

ФОРУМ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ГРАЖДАНСКА ИНИЦИАТИВА

Информационен пакет относно Европейската гражданска инициатива за организациите на гражданското общество

LEARN - DISCUSS - CONNECT - SEEK ADVICE

Европейска гражданска инициатива: основни факти

От 2012 г. насам Европейската гражданска инициатива (ЕГИ) е начин за гражданите на ЕС да определят дневния ред на ЕС. Тя дава възможност на гражданите на ЕС да формулират предложения по важни за тях въпроси, които попадат в областите на компетентност на ЕС.

Група от 7 граждани на ЕС от 7 различни държави членки могат да предлагат политики на ЕС чрез ЕГИ. След като дадена инициатива бъде регистрирана, други граждани на ЕС могат да я подкрепят онлайн чрез системата за събиране на изявления за подкрепа онлайн или на хартиен носител.

Ако инициативата събере 1 милион валидни подписа от граждани на най-малко 7 държави от ЕС, Европейската комисия трябва да я разгледа и да реши какви действия да предприеме във връзка с нея.

Защо ЕГИ е ефективен инструмент за вашата кауза ?

А. ЕГИ ви дава възможност да оказвате влияние върху изготвянето на политиките на ЕС

ЕГИ е демократичен инструмент, който дава възможност на европейските граждани да включат важни за тях въпроси в дневния ред на ЕС. Това е първият по рода си транснационален инструмент за демокрация на участието и представлява изключително важен мост между гражданите и институциите на ЕС. **Предишните**

успешни инициативи вече оставиха своя отпечатък върху правните актове и законодателството на ЕС, както можете да видите от примерите по-долу.

- ***Водата и санитарно-хигиенните условия са човешко право! Водата е обществено благо, а не стока!***

Стартирала през 2012 г., това беше първата ЕГИ, която събра над един милион подписа и беше официално призната от Европейската комисия. Целта на инициативата беше да се гарантира достъпът до питейна вода и канализация за всички в ЕС и да се предотврати либерализацията на водните услуги. В отговор на обществения натиск и политическата мобилизация във връзка с тази ЕГИ Комисията призна необходимостта от действия.

В резултат на това през 2018 г. Комисията предложи да се преразгледа Директивата на ЕС за питейната вода, като се постави силен акцент върху подобряването на качеството и достъпността на чешмяна вода, особено за маргинализираните и уязвимите групи.

- ***За козметика без жестокост — ангажимент за Европа без изпитване върху животни***

Организаторите на тази инициатива от 2022 г. призоваха за засилване на забраната на ЕС за изпитване на козметични продукти върху животни. Те също така поискаха да се реформират разпоредбите за химическата безопасност, като се гарантира наличието на сигурна и устойчива рамка за управление на химикалите, която не се основава на изпитвания върху животни.

През 2023 г. Европейската комисия предложи да продължи прилагането и изпълнението на забраната за изпитване върху животни, като същевременно разгледа необходимостта от законодателни промени с цел изясняване на взаимодействието между Регламента относно козметичните продукти и Регламента REACH. Освен това тя обяви планове за публикуване на пътна карта, насочена към замяна на изпитванията върху животни при извършването на оценки за безопасността на химични вещества, до първото тримесечие на 2026 г.

- ***Спрете рязането на перки на акули — спрете търговията***

Организаторите на тази инициатива, която беше подкрепена от 1 119 996 души от 27 държави от ЕС, поискаха от Комисията да предприеме действия за прекратяване на търговията с отрязани перки от акули в ЕС, включително техния внос, износ и транзит.

През 2023 г. Европейската комисия публикува своя отговор, като се ангажира от януари 2025 г. да започне наблюдение на търговията с продукти от акули чрез проследяване на най-търгуваните видове акули. В изпълнение на ангажимента си за събиране на по-подробна информация за вноса и износа на ЕС с цел подобряване на статистическите данни за търговията с продукти от акули, Комисията въведе 13 нови тарифни кода за акули и перки от акули. Тези кодове ще дадат възможност за проследяване на най-търгуваните видове акули, включително синя акула и акула мако. Кодовете започнаха да се прилагат през януари 2025 г. Освен това Комисията проведе обществени консултации с цел събиране на данни и извършване на оценка на въздействието на евентуална забрана на търговията с отрязани перки, за да прецени какви мерки на политиката могат да бъдат въведени.

Междувременно ЕС се ангажира да прилага съществуващите разпоредби и да запази водещата си роля в глобалните усилия за опазване на акулите. Това включва насърчаване на приемането на международни мерки за опазване и управление на акулите и застъпничество за въвеждане на забрана за рязането на перки на акули в световен мащаб.

Прочетете още истории за успешни ЕГИ

Б. ЕГИ помага на организаторите да повишат осведомеността по дадена тема

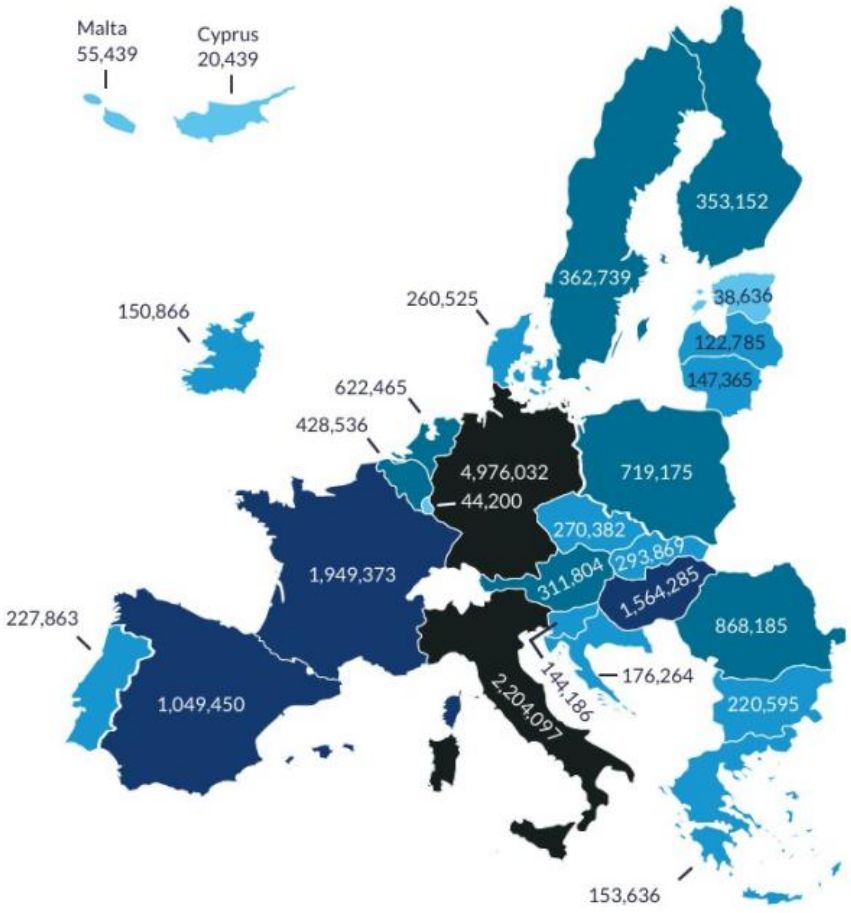
Провеждането на ЕГИ е нещо повече от събиране на подписи — по този начин поставяте вашия въпрос на европейско равнище. От момента на регистрацията на вашата инициатива получавате видимост на равнище ЕС, както и възможност за взаимодействие с институциите на ЕС, медиите, гражданското общество и широката общественост.

Като провеждате кампания в държавите членки, вие оказвате влияние върху дневния ред на обществения дебат и вашата тема става част от текущите

дискусии в ЕС. Вашата ЕГИ може дори да доведе до ново законодателство, а междувременно получавате платформа и пространство, за да създадете импулс, да мобилизирате поддръжници, да изградите общност около вашата кауза и да предизвикате разговори, които далеч надхвърлят националния контекст.

Кампаниите за успешни инициативи като *Край на клетките* и *Забрана на глифосата* показаха как организаторите на ЕГИ могат да оформят наратива, да влияят на общественото мнение и да накарат институциите да реагират. Чрез ЕГИ имате възможност да изведете каузата си на по-високо равнище и да привлечете други хора и организации да се включат в кампанията ви.

Някои от успешните ЕГИ и събраната от тях подкрепа в държавите членки

- <100,000
- between 100,000 and 299,999
- between 300,000 and 999,999
- between 1,000,000 and 2,000,000
- More than 2,000,000

Initiatives included in the graph:

- One of Us
- Right2Water
- Stop Vivisection
- Ban Glyphosate
- End the Cage Age
- Minority Safepack
- Save Bees & Farmers
- Stop Finning
- Fur Free Europe
- Save Cruelty Free Cosmetics
- Cohesion Policy for...
- My Voice, My Choice
- Ban on conversion practices in the EU
- Stop Destroying Videogames

The total number of signatures collected by 11 successful ECIs for all Member States is

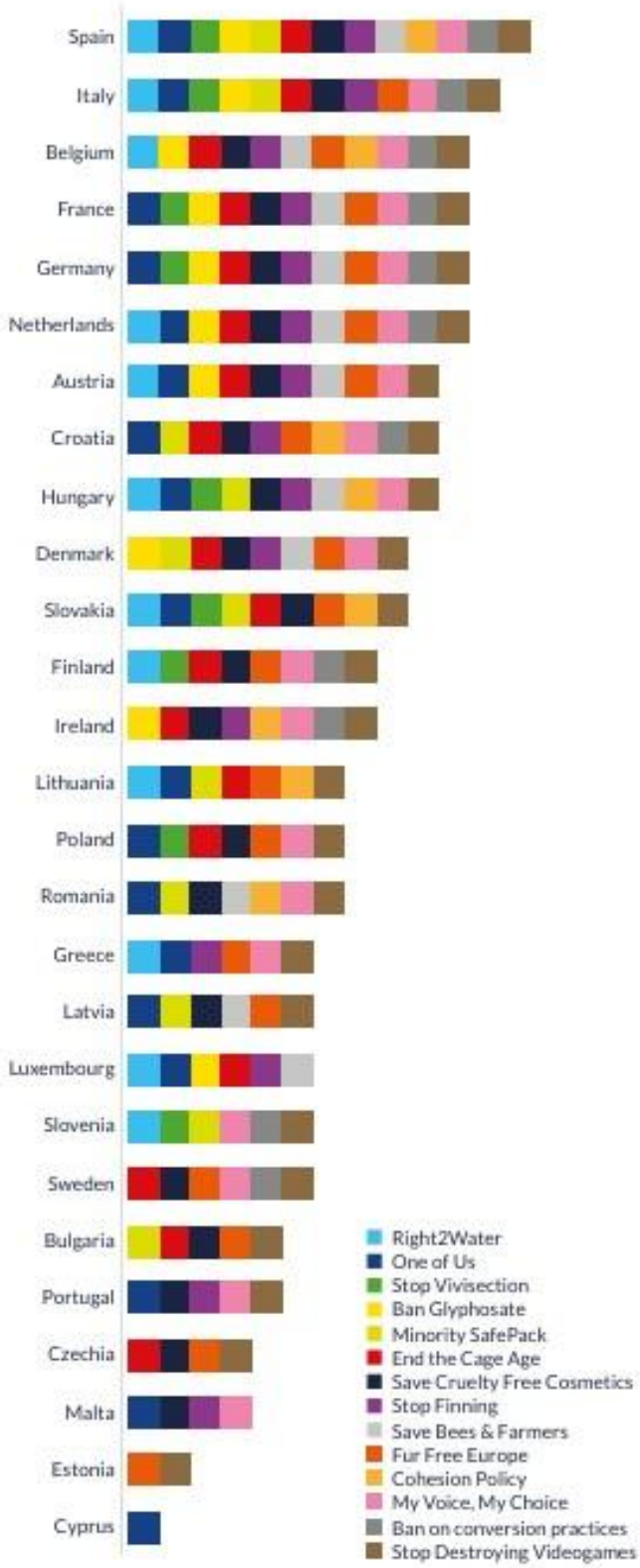
17,791,485

Total signatures from 14 successful ECIs relative to Member State populations (2012 – 2026)

Data source: European Citizens' Initiative website (2026); Eurostat (2025)

Successful ECIs that reached the signature threshold in each Member State (2012-2026)

Data source: European Citizens' Initiative website (2026)

В някои държави членки, като Унгария, Малта и Латвия, ЕГИ се радват на голям успех. В Испания, Германия и Италия ЕГИ често достигат необходимите прагове за броя на подписите. ЕГИ спомага за пренасяне на дебата по въпросите, повдигнати от тези инициативи, на по-високо равнище.

Как да започнете ЕГИ

Допустимост

Всеки гражданин на ЕС, навършил възрастта, на която може да гласува на европейските избори, може да започне ЕГИ. Единствените две изисквания са:

- инициативата трябва да бъде започната от 7 граждани на ЕС, пребиваващи в 7 различни държави от ЕС;
- инициативата трябва да е съсредоточена върху въпрос, който попада в обхвата на правомощията на Комисията да представя предложения за правни актове, и не трябва да е в злоупотреба или в противоречие с ценностите на ЕС.

ЕГИ може да бъде внесена на всеки официален език на ЕС.

СЪВЕТ

В някои държави членки гражданите на ЕС могат да подкрепят и да започнат ЕГИ от 16-годишна възраст. Понастоящем тези страни са Белгия, Германия, Естония, Малта, Австрия и Финландия, а в Гърция това е възможно след навършване на 17 години.

Хронология и основни стъпки

СТЪПКА 1. Общо най-малко 7 граждани от 7 държави от ЕС, които имат право да гласуват на европейските избори, сформират група на организаторите на ЕГИ и определят целите на своята инициатива.

СТЪПКА 2. Организаторите представят инициативата си на Европейската комисия за регистрация.

За да можете да започнете да събирате подписи, вашата инициатива трябва да бъде регистрирана официално от Европейската комисия. За целта:

- първо създайте организаторски акаунт, който ще използвате, за да управлявате инициативата си и да комуникирате с Комисията по време на целия процес на ЕГИ;
- след това представете инициативата си за регистрация, като предоставите кратко описание на предложената мярка на един от официалните езици на ЕС заедно с необходимата информация, например относно целите на вашата инициатива, вашата група на организаторите и полученото финансиране, и удостоверителните документи;
- за да бъде регистрирана, вашата инициатива трябва да отговаря на определени правни критерии. Например тя трябва да попада в обхвата на правомощията на Комисията да предлага законодателство, да не е в злоупотреба или в противоречие с ценностите на ЕС и да отговаря на формалните изисквания.

Моля, имайте предвид, че **Европейската комисия ще регистрира само инициативи, които отговарят на правните изисквания**. Тя ще разгледа искането ви за регистрация, като обикновено отговаря в срок от два месеца.

Ако инициативата ви бъде приета, тя ще бъде публикувана на официалния уебсайт на ЕГИ. След това ще разполагате с **шест месеца**, за да изберете датата, на която да започне събирането на изявления за подкрепа.

СТЪПКА 3. Начало на събирането на подписи.

След като инициативата ви бъде регистрирана и изберете началната дата за събиране на подкрепа, **разполагате с 12 месеца, за да съберете поне 1 милион валидни подписа от граждани на поне 7 държави от ЕС**.

За да имат право да подкрепят ЕГИ, поддръжниците трябва:

- да са граждани на ЕС, независимо от това къде живеят
- да са на възраст, която им дава право да гласуват на европейските избори — обикновено 18 години, но в някои държави, като Белгия, Германия, Естония, Малта, Австрия и Финландия, гражданите могат да подписват инициативи от 16-годишна възраст, а в Гърция — от 17-годишна възраст.

Трябва да спазвате правилата за защита на личните данни и да използвате официалните формуляри за събиране на подписи.

СТЪПКА 4. Представяне на събраните най-малко 1 милион подписа за проверка от националните органи. Организаторите разполагат със срок до 3 месеца, за да представят подписите на компетентните органи във всяка държава членка.

След това органите също разполагат с 3 месеца, за да проверят кои изявления за подкрепа са валидни.

СТЪПКА 5. Внасяне на инициативата и удостоверенията, получени от националните органи в рамките на стъпка 4, в Европейската комисия за разглеждане.

Организаторите разполагат с 3 месеца, за да внесат своята инициатива и удостоверения в Европейската комисия. Всичко това може да се направи чрез организаторския акаунт. Този етап определя сроковете за следващите действия.

СТЪПКА 6. Получаване на отговор.

- Европейската комисия кани групата на организаторите на среща, на която те имат възможност да изразят аргументите си в подкрепа на своята ЕГИ.
    - В рамките на 1 месец от внасянето (стъпка 5)
- Европейският парламент кани организаторите на публично изслушване, последвано от пленарно разискване, с възможност за резолюция по въпроса.
    - В рамките на 3 месеца от внасянето (стъпка 5)
- Европейската комисия дава своя подробен отговор на инициативата под формата на официално съобщение. Това включва нейните правни и политически заключения, всички действия, които възнамерява да предприеме , и причините за предприемането или непредприемането на действия.
    - В рамките на 6 месеца от внасянето (стъпка 5) и след публичното изслушване в Европейския парламент

Основни предизвикателства: въпроси, с които се сблъскват организаторите

- *Как мога да открия граждани в други държави, които да започнат ЕГИ заедно с мен?*
- *Как мога да мобилизирам граждани в други държави да подкрепят моята ЕГИ ?*
- *Как да структурирам моя екип за ЕГИ?*
- *Как мога да набера средства за ЕГИ?*
- *Как да планирам бюджета на своята ЕГИ?*
- *Какви канали мога да използвам, за да достигна до гражданите?*

Отговорите на тези въпроси можете да намерите в нашите насоки и останалата информация по темата във **Форума на ЕГИ**.

Как да проведете ЕГИ

Успешното управление на кампания за ЕГИ изисква стратегическа подготовка, структурирана организация и адаптивен комуникационен подход. По-долу са очертани основните стъпки и най-добри практики, които организаторите могат да приложат през целия жизнен цикъл на кампанията.

1. **Подготовка и осигуряване на финансиране на ранен етап**

Наличието на финансиране от самото начало е от решаващо значение за осъществяването на първоначалните дейности по кампанията, като например разработването на уебсайт, набелязването на потенциални партньори и създаването на инструменти за комуникация. Ранната финансова подкрепа осигурява солидна основа преди официалното стартиране на кампанията — тя дава възможност на кампанията бързо да набере скорост и да запази набраната инерция. За подробни насоки относно набирането и прозрачното деклариране на средства вижте специалната страница Как да набирате и декларирате средства.

2. **Определяне на ясни роли в рамките на екипа**

Наличието на добре структуриран екип с ясно определени роли води до по-добра ефективност и отчетност. Организаторите на предишни кампании подчертават, че определянето на отговорностите, например по отношение на комуникацията, правните въпроси и информационните дейности на национално равнище, спомага за предотвратяване на припокриването и объркването, като гарантира, че всеки аспект на кампанията се управлява ефективно.

3. **Адаптиране на стратегията за кампанията към местните условия**

Изключително важно е посланията и дейностите по кампанията да бъдат адаптирани към културната и политическата среда във всяка целева държава. Успешни кампании, като например тази за инициативата *My Voice, My Choice*, показват, че разбирането на местните обичаи, култури и начини на комуникация води до значително по-голяма ангажираност и доверие сред различните аудитории.

4. **Използване на символични дати и събития**

Свързването на дейности по кампанията с широко признати символични дати може да допринесе за повишаване на видимостта и обществения интерес. Например организаторите на инициативата *За козметика без жестокост* използваха ефективно Международния ден на котките за привличане на вниманието на медиите и повишаване на осведомеността. Организаторите на инициативата *Забрана на практиките за трансформация* успяха само за няколко дена да съберат 700 000 подписа по време на прайд седмицата, което илюстрира

ползата от съгласуването на кампанията с подходящи събития.

Вашият център за подкрепа относно ЕГИ

Форумът на ЕГИ е онлайн платформа за сътрудничество, достъпна на всички официални езици на ЕС. Неговата цел е да предлага насоки и информация на организаторите на ЕГИ или на хората, които се интересуват от ЕГИ. Той е важен център за подкрепа, от който можете да получите практически насоки, информация за провеждане на кампании и правни съвети, както и място за обсъждане на теми, свързани с ЕГИ.

Платформата се поддържа от Европейската служба за граждански действия (ECAS) — организация с нестопанска цел — по договор с Европейската комисия.

В раздела Практически насоки на Форума на ЕГИ ще намерите ценни ресурси, насоки, истории за успешни инициативи, записи на уебинари и друга информация, свързана с ЕГИ.

В раздела Попитайте експерт се предлагат безплатни, съобразени с конкретните нужди насоки по различни теми, включително по правни въпроси (например проверка дали идеята попада в областите, в които ЕС може да предприеме правни действия), стратегии за провеждане на кампании, набиране на средства и други.

Организаторите могат също така да се обърнат към звената за контакт: звена за контакт на национално равнище (в повечето държави те са част от публичната администрация).

Как гражданите могат да подкрепят ЕГИ

На уебсайта на Европейската гражданска инициатива можете да намерите всички текущи инициативи и да ги подкрепите. За да подкрепите дадена ЕГИ, можете да попълните изявление за подкрепа онлайн или на хартиен носител.

Вижте всички най-нови ЕГИ, за които понастоящем се събират подписи

Как организациите на гражданското общество могат да подкрепят ЕГИ

Като организация можете да подкрепите дадена ЕГИ чрез различни средства, например като се присъедините или създадете коалиция от НПО във връзка с дадена ЕГИ. Присъединявайки се към усилията на кампанията, вие ефективно увеличавате обхвата на ЕГИ. Можете да обмислите да се включите активно в различни области на кампанията, като например застъпничество, популяризиране, изграждане на общност, предлагане на експертен опит, споделяне на изследвания , усилия за събиране на подписи, финансова подкрепа и/или предоставяне на човешки ресурси.

Ето няколко начина, по които организациите на гражданското общество могат да допринесат за дадена ЕГИ:

1. **Изграждане и присъединяване към коалиции**

Установяването на контакт с НПО и потенциални партньори и поддържането на силни връзки с партньорските организации е основна стратегия за провеждане на успешна кампания за ЕГИ. Например организаторите на инициативата *PsychedeliCare* започват кампанията си, като се свързват с партньорски организации в различни държави, за да изградят стабилна основа на местно равнище. По подобен начин организаторите на инициативата *My Voice, My Choice* създават мрежа от над 250 организации, като намират партньори отвъд традиционния сектор на репродуктивното здраве и си сътрудничат с инфлуенсъри в социалните медии.

Тяхната стратегия включва привличане на неочаквани съюзници, като актьори, музикални групи и дори асоциации по катерене. Този приобщаващ и творчески подход помага за разширяване на подкрепата, достигане до различни аудитории и значително увеличаване на видимостта на кампанията и възможностите за финансиране.

2. **Популяризиране и мобилизиране**

Използвайте вашите мрежи, прояви и платформи, за да повишавате осведомеността, да насърчавате хората да подпишат инициативата и да взаимодействате с лица, отговорни за вземането на решения. Изграждането на доверие и контактите с целеви групи могат да ускорят събирането на подписи и да засилят обществената ангажираност.

3. **Осигуряване на ресурси**

Подкрепата може да включва предоставяне на финансови средства, човешки ресурси, места за провеждане на срещи или цифрови инструменти. Много кампании извличат огромна полза от помощ в натура, чрез която се намаляват оперативните разходи и се разширява капацитетът за информационни дейности.

4. **Участие в дейности за набиране на средства и изграждане на партньорства**

Изграждането на коалиции и сътрудничеството са тясно свързани с ефективното набиране на средства. Набирането на средства е нещо много повече от търсене на дарения или осигуряване на финансова подкрепа. Успешното набиране на средства включва също създаване на стратегически партньорства, подобряване на видимостта на кампанията и активен принос за изграждането и управлението на общност. За да се разширят възможностите за финансиране, е изключително важно при тяхното проучване да се използва по-широк кръг от ресурси, като например регистърът на ЕС за прозрачност, национални портали за прозрачност или международни бази данни за финансиране, които могат да помогнат за набелязването на потенциални партньори сред неправителствените организации, както и на фондации и корпоративни дарители. Сътрудничество с публичния сектор също може да е много полезно, включително партньорства с публични органи или с организации, финансирали предишни подобни ЕГИ, или

институционална подкрепа под формата на безвъзмездни средства от ЕС, например по програма „Граждани, равенство, права и ценности“. Корпоративни образувания също могат да изиграят решаваща роля като дарители. Например инициативата *За козметика без жестокост* получава финансова подкрепа от компаниите The Body Shop, Dove и Unilever, което допринася за повишаване на видимостта на тези марки и за изпълнение на общи цели в областта на корпоративната социална отговорност.

Успешната ЕГИ *Край на клетките* е осъществена чрез сътрудничество между 170 организации на гражданското общество в цяла Европа. Всяка от тях изиграва роля за успеха на инициативата. Ето някои от организациите, които стоят зад тази инициатива:

Вашата организация също може да използва ЕГИ, за да мобилизира подкрепа за своята кауза!

Полезни връзки

- Уебсайт на ЕГИ:
  - Как функционира
  - Как да започнете
  - Защита на данните

- Форум на ЕГИ:
  - раздел Практически насоки
    - Как да събирате подписи
    - Как да подготвите инициатива за регистрация
    - Как да търсите партньори
    - Как да набирате средства
    - Как да организирате кампания
  - раздел Попитайте експерт — за безплатни съвети по правни въпроси и относно провеждането на кампании

- Координати за връзка на местно равнище: звена за контакт на национално равнище и посланици на ЕГИ

За актуална информация:

- абонирайте се за месечния бюлетин (английски + 23 езика), за да получавате новини, свързани ЕГИ: https://citizens-initiative.europa.eu/newsletter/subscribe_bg
- присъединете се към групата за ЕГИ във Facebook